

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Quality of Life) ของประชาชนชาวไทยไปสู่ "การมีสุขภาพดีถ้วนหน้าในปี 2543" (Health for All the Year 2000) ทรัพยากรที่สำคัญเป็นอันดับหนึ่งในการไปสู่เป้าหมายก็คือบุคลากรสาธารณสุข ผู้ซึ่งมีหน้าที่หลักในการให้บริการความรู้ สร้างและปลูกฝังจิตสำนึกด้านสาธารณสุขแก่ประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะในชุมชนส่วนภูมิภาค เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคติ ซึ่งอาจส่งผลไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเป็นที่ถูกต้องเหมาะสมเป็นสูนิสัย เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่า การพัฒนาบุคลากรสาธารณสุขนั้นได้มีการส่งเสริมและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

กระทรวงสาธารณสุขได้มีโครงการเพิ่มขยายการผลิตกำลังคนตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (บันทึกกระทรวงสาธารณสุข, 2535 อ้างถึงใน เทอดศักดิ์ พรหมอารักษ์, 2537) โดยขยายการผลิตกำลังคนรวม 39,247 คน และพัฒนาเจ้าหน้าที่ก่อนประจำการ โครงการฝึกอบรมรวม 26,431 คน จากปฏิทินสาธารณสุข (2538) ได้เพิ่มเติมรายละเอียดในเรื่องดังกล่าวดังนี้ "เร่งรัดการผลิตและพัฒนาสมรรถนะบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขให้มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอ"

วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น เป็นสถานศึกษาด้านสาธารณสุขแห่งหนึ่งของสถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข บทบาทหลักของวิทยาลัยก็เช่นเดียวกับสถานศึกษาอื่น ๆ คือ เป็นแหล่งผลิตความรู้ ภูมิปัญญา โดยเฉพาะทางด้านสาธารณสุขโดยเน้นหนักในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แล้วนำภูมิปัญญาความรู้ที่ผลิตขึ้น จัดรวมเป็นระบบเพื่อใช้ประโยชน์ในการพัฒนากำลังคน และพัฒนาระบบสาธารณสุขต่อไป (คู่มือนักศึกษา, 2536)

วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น ได้ก่อตั้งมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2507 โดยมีการผลิตนักศึกษาหลักสูตรแรกคือ หลักสูตรพนักงานอนามัย (ประกาศนียบัตรสาธารณสุขศาสตร์

ในปัจจุบัน) ต่อมาในปี พ.ศ. 2522 ได้เริ่มผลิตนักศึกษาทันตภิบาล และในปี พ.ศ. 2528 ก็ได้เริ่มผลิตนักศึกษาเจ้าพนักงานเภสัชกรรม (คู่มือนักศึกษา, 2536) จุดมุ่งหมายในการผลิตบุคลากรทั้งสามหลักสูตรนี้ก็เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติ คุณธรรม จิตสำนึกทางสังคม ความรับผิดชอบต่อนานาชาติ และความก้าวหน้าทางวิชาการต่อการนำไปประกอบอาชีพด้านสาธารณสุขให้สอดคล้องกับการพัฒนาสาธารณสุขของชาติ ผู้ที่เข้ารับการศึกษาดำเนินการเรียนประมาณเป็นทุนอุดหนุน สนับสนุนการศึกษาตลอดหลักสูตรจากกระทรวงสาธารณสุข ใช้เวลาในการศึกษาทั้งสิ้น 2 ปี

* นักศึกษาทั้ง 3 หลักสูตร จะมีอายุประมาณ 18-19 ปี ซึ่งจะเป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อจากช่วงวัยรุ่นตอนต้นมาสู่วัยรุ่นตอนปลาย การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม เปลี่ยนเพื่อน เปลี่ยนความรู้สึก รวมทั้งเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมทางการเรียน จากปัจจัยดังกล่าวทราให้นักศึกษาต้องมีการปรับตัวต่อสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมใหม่หลายประการ จากการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาที่มีการตัดสินใจด้วยตนเองน้อย มาสู่การตัดสินใจด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ ต้องเรียนเนื้อหาวิชาทั้งภาคทฤษฎีและฝึกทักษะกับผู้ป่วยจริง ๆ พบกลุ่มเพื่อนใหม่ที่มีพื้นฐานแตกต่างกัน ต้องพอกอยู่กับบุคคลอื่นซึ่งแตกต่างไปจากการพอกอยู่กับครอบครัว บุคคลใกล้ชิดคุ้นเคย สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นสาเหตุที่ทำให้ให้นักศึกษาต้องใช้ความพยายามอย่างมากในการปรับตัว บางคนใช้เวลา 6 เดือน ถึง 1 ปี จึงจะปรับตัวได้ก็มี ส่วนนักศึกษาที่ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ได้ จึงเป็นระยะวิกฤตที่สำคัญที่มีผลต่อการเรียนต่อไปจนสำเร็จการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากการปรับตัวของบุคคลต่อสิ่งแวดล้อมและสภาวะความเครียดนั้นขึ้นอยู่กับมโนภาพแห่งตน (Self-Concept) ของแต่ละบุคคล เพราะมโนภาพแห่งตนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการปรับตัวของบุคคล มโนภาพแห่งตนเป็นเรื่องเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ ความรู้สึก ความเข้าใจและการยอมรับที่มีต่อตนเอง ซึ่งถือว่าเป็นส่วนสำคัญที่เป็นแก่นแท้และคุณลักษณะประจำตัวของบุคคลตลอดเวลา และทุกสถานที่ นักจิตวิทยาเชื่อว่ามโนภาพแห่งตนเป็นองค์ประกอบสำคัญของพฤติกรรมที่มีจุดประสงค์ ซึ่งได้รับการพัฒนามาตั้งแต่เด็ก โดยประสบการณ์ส่วนบุคคลและปฏิสัมพันธ์กับสังคม เป็นส่วนสำคัญในการกำหนดบุคลิกภาพ มโนภาพแห่งตนจึงเป็นส่วนสำคัญในการปรับตัวของบุคคลไปทุกช่วงของชีวิต ถ้าบุคคลมีมโนภาพแห่งตนในด้านดีจะช่วยทำให้ปรับตัวได้ดีและสามารถปรับกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ มโนภาพแห่งตนของแต่ละบุคคลเป็นสิ่งที่บอกถึงความเจริญทางจิตภาวะ ซึ่งความเจริญทางจิตภาวะนี้ จะมีอิทธิพลต่อความสามารถในการเรียนรู้ พัฒนาความคิด การกระทำของตนเองในการแก้ปัญหาและมีความ

เป็นตัวของตัวเอง ปรับตัวได้ สามารถรักษาสสมดุลของร่างกายและจิตใจไว้ได้ มีภาพแห่งคนที่ดีเป็นคุณลักษณะข้อหนึ่งของบุคคลที่มีสุขภาพจิตดี

จากการศึกษาลักษณะบุคลิกภาพของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น ของเทอดศักดิ์ พรหมอารักษ์ (2537) พบว่า บุคลิกภาพของนักศึกษาหลักสูตรเจ้าพนักงานเภสัชกรรมมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จากบุคลิกภาพของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรสาธารณสุขศาสตร์และนักศึกษาหลักสูตรทันตภิบาล โดยลักษณะบุคลิกภาพของนักศึกษาทั้ง 3 หลักสูตรอยู่ในเกณฑ์ปกติ มีข้อแตกต่างของนักศึกษาหลักสูตรเจ้าพนักงานเภสัชกรรมคือ มีลักษณะบุคลิกภาพที่ขาดความมั่นใจในตนเอง ความคิดลบสัน ขอบสันโดษ แยกตัวเพื้อฝัน ขอบจินตนาการ ซึมเศร้าปานกลาง ไม่พึงพอใจกับชีวิตประจำวันกังวลใจในสภาพของตนเอง ยึดมั่นในตนเองและจากการศึกษาของจินดา มณีผ่อง (2535) เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้าศึกษาในหลักสูตรต่างๆ ของนักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่น (ชื่อเดิมก่อนเปลี่ยนเป็นวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น ในปัจจุบัน) ปรากฏว่า เหตุผลที่สำคัญคือมองว่าหลังจากจบการศึกษาแล้วไม่ต้องหางานทำ อาชีพมั่นคง จบแล้วได้ทำงานในจังหวัดเจ้าของทุนซึ่งไม่ไกลจากบ้านของตนเอง นอกจากนี้ ก็เป็นเหตุผลเนื่องจากเป็นความต้องการของผู้ปกครอง ส่วนเหตุผลเนื่องจากความรักและชอบในวิชาที่เป็นเหตุผลรอง ๆ ลงมา ซึ่งปรากฏจากผลการวิจัยของเทอดศักดิ์ พรหมอารักษ์ (2537) และจินดา มณีผ่อง (2535) และจากสถิติของนักศึกษาที่ตกชั้นและลาออกกลางคันในปีการศึกษา 2535-2536 ของฝ่ายพัฒนาและส่งเสริมการศึกษา วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น ดังปรากฏในตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาที่ตกชั้นและลาออกจาการศึกษา

2535-2536

หลักสูตร	นักศึกษาที่ต้อง เรียนซ้ำชั้น (คน)	นักศึกษาที่ต้อง ลาออก (คน)	รวม	คิดเป็นร้อยละ
1. ประกาศนียบัตรสาขารัฐ- ศาสตร				
- รุ่นที่ 57	14	3	17	13.86
- รุ่นที่ 58	-	-	-	-
- รุ่นที่ 59	2	7	9	4.79
- รุ่นที่ 60	1	2	3	1.48
- รุ่นที่ 61	4	2	1	2.97
2. ทันตภิบาล				
- รุ่นที่ 13	1	1	2	2.82
- รุ่นที่ 14	3	1	4	3.81
- รุ่นที่ 15	10	-	10	12.50
3. เจ้าพนักงานเภสัชกรรม				
- รุ่นที่ 8	-	1	1	1.96
- รุ่นที่ 9	2	1	3	5.56
รวมทั้งสิ้น	37	18	55	5.77

จากตารางจะเห็นว่าจำนวนนักศึกษาที่ต้องเรียนซ้ำชั้นหรือลาออกกลางคันในการศึกษา 2535-2536 มีถึงร้อยละ 5.77 โดยจากการศึกษาวิเคราะห์ต้นทุนต่อหัวของสถาบันในการผลิต นักศึกษาหลักสูตรเจ้าพนักงานสาธารณสุข (ประกาศนียบัตรสาธารณสุขศาสตร์ในปัจจุบัน) ทันตภิบาลและเจ้าพนักงานเภสัชกรรมของ วังเคื่อน จินดาวัฒนะ (2535) ปรากฏว่านักศึกษา ทันตภิบาลมีต้นทุนต่อหัวตลอดหลักสูตรสูงเท่ากับ 156,883 บาท นักศึกษาเจ้าพนักงาน เภสัชกรรม รองลงมาเท่ากับ 60,580 บาท และนักศึกษาเจ้าพนักงานเภสัชกรรมต่ำสุดเท่ากับ 40,697 บาท จากการสูญเสียงบประมาณดังกล่าวอาจมีสาเหตุเนื่องจากการที่นักศึกษามีปัญหา เกี่ยวกับการปรับตัวในด้านใดด้านหนึ่งหรือหลาย ๆ ด้านพร้อมกันอันได้แก่ ปัญหาการปรับตัวด้าน ร่างกายอารมณ์ สังคมหรือด้านสติปัญญาและความสามารถทางด้านการเรียนหรืออาจจะเกิดจาก การที่นักศึกษามีมโนภาพแห่งตนไม่ตรงกับความเป็นจริง ซึ่งส่งผลให้เกิดปัญหาในการปรับตัว ดังกล่าวนอกจากนี้ เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปเกี่ยวกับระบบการทำงานของอาจารย์ที่ปรึกษาว่ายังไม่ชัดเจนและจริงจัง เพราะมักจะมีบทบาทเด่นเพียงด้านวิชาการเท่านั้น เช่น การให้คำปรึกษา ในการลงทะเบียนวิชาต่าง ๆ ในแต่ละภาคการศึกษา ไปหนึ่ง ๆ อาจารย์ที่ปรึกษา (Advisor) จะได้พบนักศึกษาในความดูแล (Advisee) ของตนเพียง 2-3 ครั้ง (วิไลวัจน์ กฤษณะภักดี, 2523) จึงทำให้นักศึกษาขาดโอกาสที่จะขอรับหรือได้รับความปรึกษาแนะนำที่ถูกต้องเหมาะสม ตลอดจนไม่สามารถหาแนวทางในการแก้ปัญหาหรือไม่ได้รับการช่วยเหลือเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ทำให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เพราะขาดผู้ชี้แนะที่มีศักยภาพ รวมทั้งขาดการส่งเสริมสัมพันธภาพ ที่ดี (Rapport) ระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษา ซึ่งจะส่งผลให้นักศึกษาได้รับรู้และ เสริมสร้าง การสร้างมโนภาพแห่งตนไปในทางที่ไม่ดี หรือมองว่าบุคคลรอบข้างไม่มีความหวังดี ต่อตนเอง จนกลายเป็นบุคคลที่มองโลกในแง่ร้ายในที่สุด ซึ่งจะเห็นได้ว่าเหตุการณ์ดังกล่าวที่เกิดขึ้นนอกจากจะนำความสูญเสียทั้งทางด้านการงบประมาณของรัฐที่นำมาเพื่อใช้จ่ายในการผลิต บุคลากรด้านสาธารณสุขแล้ว ที่สำคัญยังส่งผลเสียต่อสภาวะสุขภาพจิตของนักศึกษา ผู้ปกครอง ศพอาจารย์และผู้เกี่ยวข้องอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ในทางตรงกันข้าม ถ้าอาจารย์ที่ปรึกษาได้แสดงบทบาทที่ชัดเจน และจริงจังและมีความเข้าใจเห็นอกเห็นใจให้นักศึกษาให้คำปรึกษาแนะนำในทางที่ดี เป็นผู้อุ้มชูให้ความรักความอบอุ่น ก็จะทำให้ นักศึกษามีความอบอุ่นใจและมั่นใจยิ่งขึ้น สามารถที่จะมองเห็นแนวทางในการ แก้ปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคนานัปการ ซึ่งจะส่งผลในการสร้างมโนภาพแห่งตนไปในทางที่ดีและ ส่งเสริมให้นักศึกษามีความสามารถในการปรับตัวในทุกด้านได้อย่างเหมาะสม

จากเหตุผลที่กล่าวมาจึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความสามารถในการปรับตัวทางสังคม และมโนภาพแห่งตนของนักศึกษาทั้ง 3 หลักสูตรในวิทยาลัยการสาธิตสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อนำผลที่ได้ไปอภิปรายผลกับทฤษฎีทางจิตวิทยา ผลงานวิจัยนี้ย่อมเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้บริหาร คณาจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์แผนกปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจปัญหาของนักศึกษา และพิจารณาจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้เข้าใจตนเอง และมีมโนภาพแห่งตนในปัจจุบันตรงกับหรือใกล้เคียงกับความเป็นจริงและจัดประสบการณ์ให้นักศึกษาสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์แวดล้อมต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมกับศักยภาพและความสามารถของตนเอง ซึ่งจะส่งผลให้นักศึกษาดำรงชีวิตอยู่ในวิทยาลัยการสาธิตสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี อย่างมีความสุขและประสบความสำเร็จในการศึกษา โดยมีมโนภาพแห่งตนในทางที่ดีมีความเข้าใจตนเอง มีความภาคภูมิใจในวิชาที่ตนเองเรียน และพร้อมที่จะเป็นบุคลากรสาธิตสุพรรณบุรีที่มีคุณภาพในอนาคตอันใกล้ อันจะส่งผลถึงประชาชนทั่วไปที่มีสุขภาพดีถ้วนหน้าในปี 2543 ซึ่งเป็นการสนองนโยบายด้านสาธารณสุขของรัฐบาลอีกด้วย

1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพการปรับตัวทางสังคมและมโนภาพแห่งตนของนักศึกษาหลักสูตรเดียวกันในชั้นปีต่างกัน

1.2.2 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการปรับตัวทางสังคมและมโนภาพแห่งตนของนักศึกษาหลักสูตรต่างกันในชั้นปีเดียวกัน

1.2.3 เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัวทางสังคมในองค์ประกอบรวม กับมโนภาพแห่งตนในองค์ประกอบรวม

1.2.4 เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัวทางสังคมในองค์ประกอบแต่ละด้าน กับมโนภาพแห่งตนในองค์ประกอบรวม

1.2.5 เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัวทางสังคมในองค์ประกอบแต่ละด้าน กับมโนภาพแห่งตนในองค์ประกอบแต่ละด้านทั้ง 6 ด้าน

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1.3.1 นักศึกษาหลักสูตรเดียวกันในชั้นปีต่างกันมีความสามารถในการปรับตัวทางสังคมและมโนภาพแห่งตนแตกต่างกัน

1.3.2 นักศึกษาหลักสูตรต่างกัน ในชั้นปีเดียวกันมีความสามารถในการปรับตัวทางสังคมและมโนภาพแห่งตนแตกต่างกัน

1.3.2 ความสามารถในการปรับตัวทางสังคมและมโนภาพแห่งตนมีความสัมพันธ์กัน

1.4 ขอบเขตและข้อจำกัดของการวิจัย

1.4.1 การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษากลุ่มของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 ในวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นนักศึกษาที่เข้ามารับการศึกษานเปีการศึกษา 2538 ของทั้ง 3 หลักสูตร คือ

- หลักสูตรประกาศนียบัตรสาธารณสุขศาสตร์
- หลักสูตรทันตภิบาล
- หลักสูตรเจ้าพนักงานเภสัชกรรม

1.4.2 การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาและเปรียบเทียบระหว่างการปรับตัวทางสังคมและมโนภาพแห่งตนของนักศึกษาทั้ง 3 หลักสูตรในวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น

1.4.3 การปรับตัวทางสังคมที่ศึกษาประกอบด้วยลักษณะที่มีผลต่อการปรับตัวทางสังคม

4 ลักษณะ คือ

- 1) ลักษณะทางร่างกายที่มีผลต่อการปรับตัวทางสังคม
- 2) ลักษณะทางอารมณ์ที่มีผลต่อการปรับตัวทางสังคม
- 3) ลักษณะทางสังคมที่มีผลต่อการปรับตัวทางสังคม
- 4) ลักษณะทางสติปัญญาและความสามารถทางการเรียนที่มีผลต่อการปรับตัว

ทางสังคม

1.4.4 มโนภาพแห่งตนที่ศึกษาประกอบด้วยองค์ประกอบ 7 ด้าน คือ

- 1) ด้านพฤติกรรม (Behavior)
- 2) ด้านสภาพทางสติปัญญาและสถานภาพในโรงเรียน (Intellectual and School Status)
- 3) ด้านรูปร่างลักษณะและคุณลักษณะ (Physical Appearance and Attribute)
- 4) ด้านลักษณะความวิตกกังวล (Anxiety)
- 5) ด้านความเป็นคนน่านิยม (Popularity)

6) ด้านความสุขและความพอใจ (Happiness and Satisfaction)

7) ด้านรวม (Total Number of the Score)

1.5 ข้อตกลงเบื้องต้น

การตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามด้วยความจริงใจ

1.6 คำจำกัดความหรือนิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 "นักศึกษา" หมายถึง นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 ที่เข้ามารับการศึกษาในวิทยาลัยการสาธิตธรรมสุนทร จังหวัดขอนแก่น ในปีการศึกษา 2538 ทั้งเพศหญิงและเพศชาย ได้แก่

- 1) นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรสาธิตศาสตร์
- 2) นักศึกษาหลักสูตรทันตภิบาล
- 3) นักศึกษาหลักสูตรเจ้าพนักงานเภสัชกรรม

1.6.2 การปรับตัวทางสังคม แบ่งนิยามออกเป็น 2 ตอน คือ

1.6.2.1 การปรับตัวทางสังคม หมายถึง การที่บุคคลสามารถประพฤติปฏิบัติตนได้ตามแนวทางของสังคมส่วนใหญ่ด้วยความรู้สึกพอใจ สบายใจในลักษณะต่าง ๆ 4 ด้าน ดังนี้

- 1) ลักษณะทางร่างกายที่มีผลต่อการปรับตัวทางสังคม
- 2) ลักษณะทางอารมณ์ที่มีผลต่อการปรับตัวทางสังคม
- 3) ลักษณะทางสังคมที่มีผลต่อการปรับตัวทางสังคม
- 4) ลักษณะทางสติปัญญาและความสามารถทางการเรียนที่มีผล

ต่อการปรับตัวทางสังคม

5) ลักษณะรวม

1.6.2.2 บุคคลที่ปรับตัวได้ หมายถึง บุคคลที่ทำคะแนนได้ 150 คะแนนขึ้นไป จากคะแนนเต็ม 300 คะแนน ของแบบทดสอบการประมาณค่าการปรับตัวทางสังคม

1.6.3 มโนภาพแห่งตน หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองและการประเมินตนเองให้เกิดความเข้าใจ ความรู้สึก ทศคติต่อคนทั้งในด้านที่เป็นจริงและไม่เป็นจริง แบ่งตามองค์ประกอบเป็น 7 ด้าน ดังนี้

1) องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavior) หมายถึง การรับรู้ตนเองเกี่ยวกับการแสดงออกต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการนั่ง ยืน เดินหรือวิ่งหรือการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ

2) องค์ประกอบด้านสติปัญญาและสถานภาพในโรงเรียน (Intellectual and School Status) หมายถึง ความสามารถในการรับรู้ จดจำหรือระลึกถึงสิ่งที่ผ่านมาได้ รวมถึงสถานภาพในโรงเรียนที่ตนรับรู้ได้

3) องค์ประกอบด้านรูปร่างลักษณะและคุณสมบัติ (Physical Appearance and Attribute) หมายถึง การรับรู้ตนเองในลักษณะที่สามารถมองเห็นได้ เช่น รูปร่าง หน้าตา และการแสดงออกที่เป็นลักษณะหรือรูปแบบเฉพาะของตน

4) องค์ประกอบด้านลักษณะความวิตกกังวล (Anxiety) หมายถึง การรับรู้ถึงภาวะความรู้สึกที่รบกวนความนึกคิดของตน ทำให้เกิดความกังวล ทุกข์ร้อน ไม่สบายใจ

5) องค์ประกอบด้านความเป็นคนน่ายิน (Popularity) หมายถึง การรับรู้ตนเองในความเป็นที่นิยมของเพื่อนฝูงหรือผู้ที่รู้จักกัน เป็นที่ชื่นชอบของบุคคลทั่วไป

6) องค์ประกอบด้านความสุขและความพอใจ (Happiness and Satisfaction) หมายถึง การรับรู้ตนเองเกี่ยวกับความรู้สึกพึงพอใจในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น ความคิดหรือการกระทำ เช่น มีความภาคภูมิใจในตนเอง มีความรู้สึกที่ดีต่อผู้อื่น

7) องค์ประกอบด้านรวม (Total Number of Score) หมายถึง การรับรู้ตนเองทั้ง 6 องค์ประกอบดังกล่าวมา

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 ทำให้ทราบลักษณะการปรับตัวด้านสังคมและมโนภาพแห่งตนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 ทั้ง 3 หลักสูตรในวิทยาลัยการสาธิตสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี อันจะเป็นประโยชน์ในการให้ความช่วยเหลือและจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับสภาพของนักศึกษา และเอื้ออำนวยต่อการพัฒนานักศึกษาให้สามารถใช้ชีวิตอยู่ในวิทยาลัยฯ อย่างมีความสุข สามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้เต็มที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งเป็นแนวทางในการลดปัญหาการสูญเปล่าทางการศึกษาได้ทางหนึ่ง

1.7.2 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการปรับตัวทางสังคม และมโนภาพแห่งตนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 ทั้ง 3 หลักสูตรในวิทยาลัยการสาธิตสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร คณาจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษา รวมทั้งบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ช่วยทำให้เข้าใจถึงความต้องการหรือสภาพปัญหา เพื่อหาทางวางแผนป้องกันช่วยเหลือนักศึกษาที่มีปัญหาการปรับตัวทางสังคมและมโนภาพแห่งตน ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นกับนักศึกษาได้ก่อนเข้าการศึกษาต่อ ๆ ไป